EUROPEES PARLEMENT

2004 *2009*

Commissie juridische zaken

2004/0137(COD)

8.3.2005

ADVIES

van de Commissie juridische zaken

aan de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

inzake het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld, met inbegrip van terrorismefinanciering
(COM(2004)0448 – C6-0143/2004 – 2004/0137(COD))

Rapporteur voor advies: Diana Wallis

PA_Leg

BEKNOPTE MOTIVERING

De door de Commissie voorgestelde richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld, met inbegrip van terrorismefinanciering, wordt na de richtlijnen van 1999 en 2001 de derde richtlijn op dit gebied. Deze richtlijn vindt haar achtergrond in de internationale ongerustheid over het terrorisme en de financiering daarvan; de politieke druk voor verdere wetgeving is dan ook sterk. In dit opzicht valt te betreuren dat de tweede richtlijn in sommige lidstaten pas onlangs ten uitvoer is gelegd, terwijl de Commissie tegen één lidstaat nog een niet-nakomingsprocedure moet beginnen. Onder deze omstandigheden is er weinig of geen gelegenheid om de doelmatigheid van de eerdere wetgeving behoorlijk te bespreken of te toetsen.

Het is duidelijk dat het voorstel voor nog een derde richtlijn is ingegeven door de wens om daadwerkelijk op te treden tegen het financieren van terroristische activiteiten en te reageren op de laatste aanbevelingen van de FATF. Uw rapporteur voor advies onderkent de noodzaak de EU-wetgeving in dit opzicht te versterken en verwelkomt de uitbreiding van de werkingssfeer van de richtlijn tot alle dienstverrichters die actief zijn op het gebied van vennootschappen en stichtingen, een categorie die in de richtlijn van 2001 was overgeslagen, maar die door de FATF wel is aangewezen als een groep die kwetsbaar is voor witwassen.

De voorgestelde richtlijn behandelt wederom de positie van beoefenaren van juridische beroepen, zonder dat de Commissie nochtans aanstalten heeft gemaakt met de bij artikel 2 van de richtlijn van 2001 voorgeschreven resultaatstoetsing van de specifieke behandeling van advocaten en andere onafhankelijke beoefenaren van juridische beroepen. Dit verzuim roept, tezamen met het ontbreken van enige wetgevingsimpactbeoordeling van het voorstel of analyse van de doelmatigheid van de eerdere twee richtlijnen, ernstige bezorgdheid op over de gevolgde procedure. Daar komt bij dat dit voorstel nu onder de medebeslissingsprocedure valt en dat men tot politieke overeenstemming is gekomen zonder het standpunt van het Parlement af te wachten.

Uw rapporteur voor advies is van mening dat deze problemen rond de procedure nog worden verscherpt doordat men zich in sommige landen om constitutionele en mensenrechtelijke redenen ernstig afvraagt, of de juridische beroepen wel in de antiwitwaswetgeving mogen worden betrokken, gelet op het vertrouwelijkheidsbeginsel in de relatie van advocaat tegenover cliënt. Uw rapporteur dringt aan op voorzichtigheid met verdere onmiddellijke wetgeving op dit bijzondere deelgebied van het voorstel, gezien de huidige onzekere juridische en constitutionele situatie. Verplichtingen uit hoofde van de tweede richtlijn worden op dit moment door de advocatenordes van zowel België als Polen voor de rechter aangevochten. Ook lopen er nog rechtszaken in verband met aanverwante juridische beroepen in de andere lidstaten. In Canada, een FATF-land, zijn beoefenaren van juridische beroepen van de werkingssfeer van soortgelijke antiwitwaswetgeving uitgesloten nadat de advocatenorde en juridische beroepsverbanden dit steeds als ongrondwettig hadden aangevochten. Opmerkelijk is dat zelfs de VS, waar zo actief tegen terrorisme wordt opgetreden, het nog niet nodig hebben gevonden de juridische beroepen een meldplicht op te leggen, hoofdzakelijk als gevolg van protesten uit de American Bar Association op grondwettelijke gronden. Ook zij hier gewezen op het verzoekschrift dat een aantal nationale ordes van advocaten bij de Commissie verzoekschriften van het Europees Parlement hebben ingediend (verzoekschrift 693/2003).

Gezien deze situatie moet uiterste zorgvuldigheid worden betracht waar het gaat om de positie van beoefenaren van juridische beroepen en dienovereenkomstig stelt uw rapporteur een aantal amendementen voor. Voorts worden er, om dit terrein onder nauwlettend toezicht te houden, ook amendementen voorgesteld voor de activiteiten van het comité voor de voorkoming van

witwassen, en in de slotbepalingen.

AMENDEMENTEN

De Commissie juridische zaken verzoekt de ten principale bevoegde Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken onderstaande amendementen in haar verslag op te nemen:

Door de Commissie voorgestelde tekst[1]	Amendementen van het Parlement
Amendement 1 Titel	
Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld, ***met inbegrip van*** terrorismefinanciering	Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld ***en*** van terrorismefinanciering
Motivering	
Hoewel in het toepassingsgebied van de richtlijn terecht ook terrorismefinanciering is inbegrepen, moet deze laatste activiteit in de definitie toch worden losgemaakt van het witwassen van geld. Terrorismefinanciering is in de praktijk geen instrument om geld wit te wassen, maar is een op zichzelf staand strafbaar feit.	
Amendement 2 Overweging 4	
(4) Om aan deze bezorgdheden tegemoet te komen, is Richtlijn 91/308/EEG van de Raad van 10 juni 1991 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld aangenomen. Deze richtlijn bepaalt dat de lidstaten het witwassen van geld moeten verbieden en de financiële sector, die de kredietinstellingen en een hele reeks andere financiële instellingen omvat, ertoe moeten verplichten hun cliënten te identificeren, de nodige bewijsstukken te bewaren, interne procedures in te stellen voor het opleiden van hun personeel en het onderkennen van het witwassen van geld, alsook elk feit dat wijst op het witwassen van geld aan de bevoegde autoriteiten te melden.	(4) Om aan deze bezorgdheden tegemoet te komen, is Richtlijn 91/308/EEG van de Raad van 10 juni 1991 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld aangenomen. Deze richtlijn bepaalt dat de lidstaten het witwassen van geld moeten verbieden en de financiële sector, die de kredietinstellingen en een hele reeks andere financiële instellingen omvat, ertoe moeten verplichten hun cliënten te identificeren, de nodige bewijsstukken te bewaren, interne procedures in te stellen voor het opleiden van hun personeel en het onderkennen van het witwassen van geld, alsook elk feit dat wijst op het witwassen van geld aan de bevoegde autoriteiten te melden. ***Deze richtlijn, zoals gewijzigd, is slechts zeer onlangs in een aantal lidstaten ten uitvoer***

[1] Nog niet in het PB gepubliceerd.

	gelegd en is in één lidstaat nog steeds niet omgezet. Onder deze omstandigheden en gezien de gehoudenheid van alle communautaire instellingen om een wetgevingsimpactbeoordeling te verrichten, moet aan de hand van een gedetailleerde beoordeling worden nagegaan of met richtlijn 91/308/EEG het doel is bereikt de beste internationale praktijk op dit gebied te weerspiegelen en hoge normen vast te stellen voor de bescherming van de financiële sector en andere gevoelige activiteiten tegen de nadelige effecten van de opbrengsten van misdaden. Bij een dergelijke beoordeling moet ook de doeltreffendheid worden onderzocht van de meldingsplicht en andere handhavingsmechanismen in die richtlijn, om daarvan gebruik te maken bij de huidige en toekomstige wetgeving, met name ten aanzien van de uitvoeringsprocedures.

Amendement 3
Overweging 8

(8) Het spectrum van criminele activiteiten dat ***aan de definitie van witwassen van geld ten grondslag ligt***, dient voorts te worden uitgebreid met terrorisme en terrorismefinanciering. Het misbruik van het financiële stelsel voor het aanwenden van crimineel of zelfs zuiver geld voor terroristische doeleinden houdt immers onmiskenbaar een risico in voor de integriteit, de goede werking, de reputatie en de stabiliteit van het financiële stelsel. De definitie van witwassen van geld dient dan ook zodanig te worden gewijzigd dat zij niet alleen de behandeling van uit criminele activiteiten verkregen geld maar ook de verzameling van rechtmatig verkregen gelden of voorwerpen voor terroristische doeleinden omvat. Bovendien dient terrorisme deel uit te maken van de lijst van ernstige strafbare feiten.	(8) Het spectrum van criminele activiteiten dat ***onder het toepassingsgebied van deze richtlijn valt***, dient voorts te worden uitgebreid met terrorisme en terrorismefinanciering. Het misbruik van het financiële stelsel voor het aanwenden van crimineel of zelfs zuiver geld voor terroristische doeleinden houdt immers onmiskenbaar een risico in voor de integriteit, de goede werking, de reputatie en de stabiliteit van het financiële stelsel. De definitie van witwassen van geld dient dan ook zodanig te worden gewijzigd dat zij niet alleen de behandeling van uit criminele activiteiten verkregen geld maar ook de verzameling van rechtmatig verkregen gelden of voorwerpen voor terroristische doeleinden omvat. Bovendien dient terrorisme deel uit te maken van de lijst van ernstige strafbare feiten.

Motivering

Hoewel in het toepassingsgebied van de richtlijn terecht ook terrorismefinanciering is

inbegrepen, moet deze laatste activiteit in de definitie toch worden losgemaakt van het witwassen van geld. Terrorismefinanciering is in de praktijk geen instrument om geld wit te wassen, maar is een op zichzelf staand strafbaar feit.

Amendement 4
Overweging 8, letter a)

(a) De algemene verplichting om doeltreffende, evenredige en afschrikkende sancties toe te passen in combinatie met de in artikel 1 neergelegde verplichting tot strafbaarstelling houdt in dat ***strafrechtelijke*** sancties dienen te worden opgelegd aan natuurlijke personen die met het oog op het witwassen van geld inbreuk plegen op de verplichtingen betreffende cliëntidentificatie, het bewaren van bewijsstukken en de melding van verdachte transacties, aangezien deze personen als medeplichtigen aan de witwasactiviteit moeten worden beschouwd.	(a) De algemene verplichting om doeltreffende, evenredige en afschrikkende sancties toe te passen in combinatie met de in artikel 1 neergelegde verplichting tot strafbaarstelling houdt in dat sancties dienen te worden opgelegd aan natuurlijke personen die met het oog op het witwassen van geld inbreuk plegen op de verplichtingen betreffende cliëntidentificatie, het bewaren van bewijsstukken en de melding van verdachte transacties, aangezien deze personen als medeplichtigen aan de witwasactiviteit moeten worden beschouwd.

Motivering

Het zou passender zijn te vertrouwen op aanbeveling 17 van de FATF (Financiële actiegroep inzake het witwassen van geld) waarin wordt voorgesteld dat landen in geval van schending van de verplichtingen op grond van de antiwitwasverplichtingen regelingen moeten treffen voor proportionele en ontmoedigende sancties, op het gebied van het strafrecht, burgerlijk recht of in administratieve zin. De uiteindelijke keuze is afhankelijk van het rechtssysteem van de betrokken lidstaat, gebaseerd op het subsidiariteitsbeginsel.

Amendement 5
Overweging 10

(10) Een louter verbod op het witwassen van geld volstaat niet. Er moet tevens in strafrechtelijke sancties worden voorzien met het oog op de effectieve voorkoming van het witwassen van geld***, met inbegrip van*** terrorismefinanciering. Witwassen van geld dient derhalve strafbaar te worden gesteld op grond van de communautaire wetgeving.	(10) Een louter verbod op het witwassen van geld volstaat niet. Er moet tevens in strafrechtelijke sancties worden voorzien met het oog op de effectieve voorkoming van het witwassen van geld ***en*** terrorismefinanciering. Witwassen van geld dient derhalve strafbaar te worden gesteld op grond van de communautaire wetgeving.

Motivering

De financiering van terroristische handeling is geen speciaal geval van het witwassen van geld, maar een op zichzelf staand strafbaar feit. Hoewel in het toepassingsgebied van de richtlijn terecht ook terrorismefinanciering is inbegrepen, moet deze laatste activiteit in de definitie toch worden losgemaakt van het witwassen van geld. Terrorismefinanciering is in de praktijk geen instrument om geld wit te wassen, maar is een op zichzelf staand strafbaar feit.

Amendement 6
Overweging 12

(12) Richtlijn 91/308/EEG, zoals gewijzigd, breidt de werkingssfeer van de communautaire antiwitwasregeling uit tot notarissen en onafhankelijke beoefenaren van juridische beroepen. Deze personen zouden ook onder de werkingssfeer van de nieuwe richtlijn moeten vallen. Deze onafhankelijke beoefenaren van juridische beroepen, zoals gedefinieerd door de lidstaten, vallen onder de bepalingen van de richtlijn wanneer zij deelnemen aan financiële of zakelijke transacties, met inbegrip van het verstrekken van belastingadvies, waarbij er groot gevaar bestaat dat de diensten van deze beroepsbeoefenaren worden misbruikt om de opbrengsten van criminele activiteiten wit te wassen.	(12) Richtlijn 91/308/EEG, zoals gewijzigd, breidt de werkingssfeer van de communautaire antiwitwasregeling uit tot notarissen en onafhankelijke beoefenaren van juridische beroepen. Deze personen zouden ook onder de werkingssfeer van de nieuwe richtlijn moeten vallen. Deze onafhankelijke beoefenaren van juridische beroepen, zoals gedefinieerd door de lidstaten, vallen onder de bepalingen van de richtlijn wanneer zij deelnemen aan financiële of zakelijke transacties, met inbegrip van het verstrekken van belastingadvies, waarbij er groot gevaar bestaat dat de diensten van deze beroepsbeoefenaren worden misbruikt om de opbrengsten van criminele activiteiten wit te wassen. ***Daar richtlijn 91/308/EEG ingrijpt in de grondrechten en meer in het bijzonder het recht op toegang tot de rechter en het recht op een eerlijk proces, moet de Commissie de richtlijn overeenkomstig het daarin vastgestelde tijdschema herzien. Wanneer er problemen blijken te zijn rond de tenuitvoerlegging en toepassing ten aanzien van bepaalde beroepen, dient een herziening onmiddellijk plaats te vinden.***

Motivering

Artikel 2 van Richtlijn 91/308/EEG, zoals gewijzigd, bepaalt: "Binnen drie jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn voert de Commissie, in het kader van het bij artikel 17 van Richtlijn 91/308/EEG vereiste verslag, een bijzonder onderzoek uit naar ... de specifieke behandeling van advocaten en andere onafhankelijke beoefenaars van juridische beroepen ...".

Amendement 7
Overweging 13

(13) Wanneer onafhankelijke leden van wettelijk erkende en gecontroleerde beroepsgroepen die juridisch advies verstrekken, zoals advocaten, de rechtspositie van een cliënt bepalen of een cliënt in rechte vertegenwoordigen, is het evenwel niet aangewezen om deze beroepsbeoefenaren voor deze activiteiten krachtens de richtlijn een verplichting op te	(13) Wanneer onafhankelijke leden van wettelijk erkende en gecontroleerde beroepsgroepen die juridisch advies verstrekken, zoals advocaten, de rechtspositie van een cliënt bepalen of een cliënt in rechte vertegenwoordigen, is het evenwel niet aangewezen om deze beroepsbeoefenaren voor deze activiteiten krachtens de richtlijn een verplichting op te

leggen vermoedens van witwassen te melden. Zo dienen er vrijstellingen te zijn van elke verplichting om informatie te melden die is verkregen vóór, tijdens of na een gerechtelijke procedure, of bij het bepalen van de rechtspositie van een cliënt. Juridisch advies ***zou*** bijgevolg aan de beroepsgeheimhoudingsplicht onderworpen ***moeten*** blijven, tenzij de juridisch adviseur deelneemt aan witwasactiviteiten, het juridisch advies voor witwasdoeleinden wordt verstrekt, of de advocaat weet dat zijn cliënt juridisch advies wenst voor witwasdoeleinden.	leggen vermoedens van witwassen te melden. Zo dienen er vrijstellingen te zijn van elke verplichting om informatie te melden die is verkregen vóór, tijdens of na een gerechtelijke procedure, of bij het bepalen van de rechtspositie van een cliënt. Juridisch advies ***moet*** bijgevolg aan de beroepsgeheimhoudingsplicht onderworpen blijven, tenzij de juridisch adviseur deelneemt aan witwasactiviteiten, het juridisch advies voor witwasdoeleinden wordt verstrekt, of de advocaat weet dat zijn cliënt juridisch advies wenst voor witwasdoeleinden ***en hem dat juridisch advies niettemin niet weigert te geven. Er moet op worden toegezien dat deze bepalingen in overeenstemming zijn met het beginsel van eerbiediging van de grondrechten zoals vervat in het Handvest van de grondrechten alsmede met de aanbeveling van het Europees Parlement van 14 oktober 2004.***

Motivering

Volgens overweging 12 zouden beoefenaren van juridische beroepen "ook onder de werkingssfeer van de nieuwe richtlijn moeten vallen"; als dit inderdaad de bedoeling is, dan zou de formulering ook precies dezelfde moeten zijn als in de eerdere richtlijnen en geen veranderingen mogen invoeren die afdoen aan de bescherming van de privileges van de beoefenaren van juridische beroepen.

In zijn in de plenaire vergadering van 14 oktober 2004 aangenomen verslag (A6-0010/2004) (P6_TA(2004)0022) heeft het Europees Parlement aanbevolen, dat de Europese Raad en de Raad zich bij het definiëren van de toekomst van de RVVR laten leiden door onder meer "de grondrechten en de fundamentele vrijheden (...) via beleidsmaatregelen in verband met de RVVR". De daaropvolgende lijst van specifieke acties omvat onder meer: "voor alle wetsbesluiten van de Unie of van de Gemeenschap de voorafgaande evaluatie van de eerbiediging van de grondrechten te eisen (zoals vastgelegd in het Handvest van de grondrechten van de Unie)".

Amendement 8
Overweging 19 bis (nieuw)

	(19 bis) Bij de uitoefening van haar uitvoerende bevoegdheden overeenkomstig deze richtlijn moet de Commissie zich aan de volgende beginselen houden: de noodzaak tot inachtneming van hoge niveaus van doorzichtigheid en raadpleging tegenover instellingen en personen die onder deze richtlijn vallen en tegenover het Europees Parlement en de Raad; de

noodzaak te waarborgen dat de bevoegde autoriteiten in staat zullen zijn op consequente wijze eerbiediging van de regelingen te waarborgen; het evenwicht tussen de kosten en voordelen voor instellingen en personen die onder deze richtlijn vallen op de lange termijn bij de uitvoeringsmaatregelen; de noodzaak de nodige flexibiliteit te handhaven bij de toepassing van de uitvoeringsmaatregelen overeenkomstig een op risicogevoeligheid gebaseerde benadering; de noodzaak voor consequentie met andere EU-wetgeving op dit gebied te zorgen; de noodzaak de EU, de lidstaten en hun burgers te beschermen tegen de gevolgen van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme.

Motivering

Aangezien de richtlijn de vaststelling van uitvoeringsmaatregelen met zich zou brengen, is het noodzakelijk overregulering op dit gebied te voorkomen. Er moet op zijn minst in een overweging duidelijk worden verwezen naar een goede raadpleging van de betrokkenen in verband met de vaststelling van uitvoeringsmaatregelen door de Commissie. Ook moet worden vermeld dat er naar een evenwichtsituatie tussen kosten en voordelen moet worden gestreefd.

Amendement 9
Overweging 29 bis (nieuw)

(29 bis) Voor de uitvoering van deze richtlijn wordt onder de begrippen "stichting, juridische constructies en trusts" niet verstaan:

(i) een stichting, juridische constructie of trust in het kader waarvan schuldpapieren worden uitgegeven die verschijnen op de balans van een aan een erkende effectenbeurs genoteerde vennootschap;

(ii) een stichting, juridische constructie of trust die ontstaat na de dood van een persoon al of niet op grond van een laatste wilsbeschikking;

(iii) een stichting, juridische constructie of trust die bij de wet van een lidstaat vereist is in verband met gezamenlijke eigendom van onroerend goed.

Motivering

De meeste emissies van bedrijfsschulden die worden beheerd door in de EU gevestigde instellingen geschieden in de vorm van een trust. Zij zijn derhalve toevallig in de richtlijn terechtgekomen vanwege de trustees. Dit was echter niet de bedoeling van de opstellers, aangezien het risico van witwassen op dit gebied reeds wordt geregeld in de verordening inzake financiële diensten die niet mag worden herhaald. Zonder dit amendement zou de richtlijn de werking van de obligatiemarkten in de EU sterk kunnen verstoren.

Krachtens de richtlijn gelden de vereisten inzake het witwassen van geld ook voor trusts. Trusts worden in het VK en Ierland vaak automatisch bij overlijden opgezet. Wanneer bijvoorbeeld na het overlijden van een persoon geen testament voorhanden is, is het volgens de Engelse wet verplicht een trust in te stellen. Successieregelingen in de andere lidstaten vallen niet onder de voorgestelde nieuwe richtlijn en dankzij deze verduidelijking wordt ervoor gezorgd dat het VK en Ierland op dezelfde wijze als de andere lidstaten worden behandeld.

In Engeland en Ierland zijn trusts tevens een verplicht onderdeel bij gezamenlijk grondbezit. Deze trusts voor gezamenlijk eigendom zouden evenmin onder de richtlijn mogen vallen. De richtlijn ziet niet op situaties met een gezamenlijk eigendom in de rest van Europa. Dankzij deze verduidelijking worden het VK en Ierland op dezelfde voet als de andere lidstaten behandeld. De aankoop of verkoop van grond valt reeds onder de bestaande controles inzake het witwassen van geld.

Amendement 10
Artikel 1, lid 1

1. De lidstaten zien erop toe dat witwassen van geld strafbaar ***wordt*** gesteld.	1. De lidstaten zien erop toe dat witwassen van geld ***en terrorismebestrijding*** strafbaar ***worden*** gesteld.

Motivering

Hoewel in het toepassingsgebied van de richtlijn terecht ook terrorismefinanciering is inbegrepen, moet deze laatste activiteit in de definitie toch worden losgemaakt van het witwassen van geld. Terrorismefinanciering is in de praktijk geen instrument om geld wit te wassen, maar is een op zichzelf staand strafbaar feit.

Amendement 11
Artikel 1, lid 2, letter d)

d) de verstrekking of verzameling van rechtmatig verkregen voorwerpen, op om het even welke wijze, met de bedoeling of wetende dat deze geheel of gedeeltelijk voor terroristische doeleinden zullen worden gebruikt;	***Schrappen***

Motivering

De financiering van terrorisme moet uit de lijst definities in verband met het witwassen van geld worden genomen en apart worden gedefinieerd. Hoewel in het toepassingsgebied van de richtlijn terecht ook terrorismefinanciering is inbegrepen, moet deze laatste activiteit in de definitie toch worden losgemaakt van het witwassen van geld. Terrorismefinanciering is in de praktijk geen

instrument om geld wit te wassen, maar is een op zichzelf staand strafbaar feit.

Amendement 12
Artikel 1, lid 2 bis (nieuw)

2 bis. Als financiering van terroristische handelingen in de zin van deze richtlijn gelden de volgende handelingen indien zij opzettelijk worden begaan:

a) iedere vorm van beschikbaarstelling of vergaring van rechtmatig verworven vermogensonderdelen met het oogmerk deze geheel of gedeeltelijk voor terroristische doeleinden te gebruiken of in kennis van het feit dat deze geheel of gedeeltelijk voor terroristische doeleinden zullen worden gebruikt;

b) deelname aan een van de bovengenoemde handelingen of samenspanning tot uitvoering van een dergelijke handeling, poging tot een dergelijke handeling, medeplichtigheid, aanstichting of het geven van raad voor de uitvoering van een dergelijke handeling of vergemakkelijking van de uitvoering daarvan.

Motivering

Hoewel in het toepassingsgebied van de richtlijn terecht ook terrorismefinanciering is inbegrepen, moet deze laatste activiteit in de definitie toch worden losgemaakt van het witwassen van geld. Terrorismefinanciering is in de praktijk geen instrument om geld wit te wassen, maar is een op zichzelf staand strafbaar feit.

Daarom moet de financiering van terroristische handelingen in de vorm van een eigen lid van artikel 1 worden gedefinieerd. De definities uit het ontwerp van de Commissie (daar artikel 1, lid 2, zin 1, onder d) en e)) werden overgenomen; letter e) werd overeenkomstig korter gemaakt.

Amendement 13
Artikel 1, lid 2 ter (nieuw)

2 ter. Onder het witwassen van geld wordt ook verstaan de verwerving, het bezit of het gebruik van vermogen dat afkomstig is van criminele activiteiten, overeenkomstig punt c) van lid 2, eveneens onder omstandigheden waarbij de criminele activiteit door de betrokkene zonder verdere transacties werd uitgevoerd.

Motivering

Met het voorgestelde amendement zou een verduidelijking worden gegeven van de definitie van "witwassen van geld" die wordt gegeven in artikel 1 van de voorgestelde richtlijn, welke definitie is overgenomen uit de tweede richtlijn en die de verwerving, het bezit of het gebruik van uit criminele activiteiten afkomstige eigendom insluit. Sommige lidstaten zijn ervan uitgegaan dat hiertoe behoort het simpelweg bezitten van de opbrengsten van misdaden door degene die de misdaad heeft begaan, waarbij niet noodzakelijkerwijs sprake is geweest van het feitelijke witwassen van de opbrengsten, terwijl andere landen zich op het standpunt stelden dat het uitsluitend betrekking heeft op het bezit van de opbrengsten van een misdaad die door een ander is begaan. Met het voorgestelde amendement zal dit gebrek aan duidelijkheid uit de wereld worden geholpen.

Amendement 14
Artikel 2, lid 1, punt 3), letter b), inleidende formule

b) notarissen en andere onafhankelijke beoefenaren van juridische beroepen wanneer zij deelnemen, hetzij door op te treden in naam en voor rekening van hun cliënt in enigerlei financiële of onroerendgoedtransactie, hetzij door het bijstaan bij het voorbereiden of uitvoeren van transacties voor hun cliënt in verband met:	b) notarissen en andere onafhankelijke beoefenaren van juridische beroepen ***telkens wanneer in contanten wordt betaald en wel voor een bedrag van 15.000 euro of meer, ongeacht of de transactie plaatsvindt in één verrichting of via meer verrichtingen waartussen een verband lijkt te bestaat, maar alleen*** wanneer zij deelnemen, hetzij door op te treden in naam en voor rekening van hun cliënt in enigerlei financiële of onroerendgoedtransactie, hetzij door het bijstaan bij het voorbereiden of uitvoeren van ***financiële*** transacties voor hun cliënt in verband met:

Motivering

Hiermee worden notarissen en andere beoefenaren van juridische beroepen op een lijn gebracht met dienstverrichters in het algemeen.

Amendement 15
Artikel 2, lid 2

2. De lidstaten kunnen beslissen deze richtlijn niet toe te passen op financiële instellingen die slechts incidenteel of zeer zelden financiële activiteiten ontplooien en wanneer het witwasrisico beperkt is.	2. De lidstaten kunnen beslissen deze richtlijn niet toe te passen op financiële instellingen ***of op notarissen en andere onafhankelijke beoefenaren van juridische beroepen,*** die slechts incidenteel of zeer zelden financiële activiteiten ***respectievelijk de activiteiten genoemd in artikel 2, lid 1, punt 3, letter b), sub (i) t/m (v)*** ontplooien en wanneer het witwasrisico beperkt is.

Motivering

Om beoefenaren van juridische beroepen op dezelfde voet te behandelen als financiële

instellingen dienen de lidstaten te kunnen beslissen de richtlijn niet toe te passen op beoefenaren van juridische beroepen die slechts incidenteel of zeer zelden de in artikel 2, lid 1 bedoelde activiteiten ontplooien en het witwasrisico dus beperkt is.

Amendement 16
Artikel 2, lid 2 bis (nieuw)

2 bis. De lidstaten zullen deze richtlijn niet toepassen op notarissen en andere onafhankelijke beoefenaren van juridische beroepen, indien zij in de uitoefening van hun beroepsactiviteit waarvoor een beroepsgeheim of wettelijk privilege geldt, inlichtingen verkrijgen bij de bepaling van de rechtspositie van hun cliënt of bij het verdedigen of vertegenwoordigen van hun cliënt in of in verband met een gerechtelijke, administratieve, arbitrale of bemiddelingsprocedure, waaronder begrepen ook het adviseren omtrent het instellen of vermijden van een dergelijke procedure, ongeacht of dergelijke informatie vóór, gedurende of na die procedure is ontvangen of verkregen.

Motivering

De werkingssfeer van de derde richtlijn is strikt beperkt tot advocaten die als natuurlijk persoon optreden voor hun cliënt of deze bijstaan bij het plannen of uitvoeren van transacties met betrekking tot vijf soorten transacties (art. 2, lid 1, punt 3, letter b)). Daarom hoeven advocaten niet te worden onderworpen aan toezicht of meldingsplicht van verdachte transacties buiten de in deze bepaling bedoelde gevallen.

Omdat de derde richtlijn mede wordt gerechtvaardigd met het oogmerk de EU-wetgeving op een lijn te brengen met de 40 aanbevelingen van de Financial Action Task Force (FATF) inzake witwassen van geld, moeten een aantal woorden worden toegevoegd om de richtlijn ook werkelijk met die aanbevelingen op een lijn te brengen.

De gewijzigde formulering van artikel 20, lid 2 is verplaatst naar artikel 2 omdat het verwarrend kan zijn indien de regels over de meldingsplicht van advocaten over twee verschillende artikelen wordt gespreid.

Amendement 17
Artikel 3, punt 7), letter f)

f) alle feiten die strafbaar zijn gesteld met een maximale vrijheidsstraf of detentiemaatregel van meer dan een jaar of, voor staten die in hun rechtsstelsel een strafminimum voor strafbare feiten kennen, alle feiten die strafbaar zijn gesteld met een minimale vrijheidsstraf of detentiemaatregel	f) alle feiten ***als hierboven onder in a) t/m e) omschreven,*** die strafbaar zijn gesteld met een maximale vrijheidsstraf of detentiemaatregel van meer dan een jaar of, voor staten die in hun rechtsstelsel een strafminimum voor strafbare feiten kennen, alle feiten die strafbaar zijn gesteld met een

van meer dan zes maanden;	minimale vrijheidsstraf of detentiemaatregel van meer dan zes maanden;

Motivering

De huidige voorgestelde definitie van een ernstig strafbaar feit aan de hand van de lengte van de vrijheidsstraf is op EU-niveau niet werkbaar en kan de gewenste mate van harmonisatie of naleving van de richtlijn niet bewerkstelligen. Bovendien zou de uitbreiding van de werkingssfeer op deze wijze het systeem kunnen overbelasten. Het amendement beoogt meer gerichtheid op de belangrijkste strafbare feiten die in de regel met geldwasserij samengaan.

Amendement 18
Artikel 3, punt 8, letter a)

a) de natuurlijke persoon die ***uiteindelijk*** rechtstreeks ***of middellijk eigenaar*** is van ***of zeggenschap heeft over*** ten minste ***10%*** van de aandelen of van de stemrechten van een ***rechtspersoon, of die anderszins een vergelijkbare invloed uitoefent op het bestuur van een rechtspersoon die geen*** aan een officiële effectenbeurs ***genoteerde vennootschap is die onderworpen is aan openbaarmakingsvereisten die in overeenstemming zijn met de Gemeenschapswetgeving, of aan gelijkwaardige internationale normen***;	a) de natuurlijke persoon die rechtstreeks ***houder*** is van ten minste ***25%*** van de ***aan toonder uitgegeven*** aandelen of van de stemrechten van een ***vennootschap waarvan de aandelen niet verhandelbaar zijn*** aan een officiële effectenbeurs ***en waarvan de identiteit en aandeelhouders officieel zijn gepubliceerd***;

Motivering

De drempel van 10% is niet adequaat en evenmin in de praktijk hanteerbaar. Deze drempel moet worden opgetrokken tot 25%. Verder hebben instellingen en personen die onder deze richtlijn vallen geen toegang tot openbare registers om achter de identiteit te komen, en de identiteit van aandeelhouders in niet-genoteerde vennootschappen en andere juridische constructies te verifiëren. Daarom moet bij de identificatie- en verificatie-eisen ten aanzien van de feitelijke eigenaar de eis worden gesteld dat deze toegankelijk zijn via openbare informatiebronnen (b.v. een register of publicatieblad).

Amendement 19
Artikel 3, punt 8, letter b)

b) de natuurlijke persoon die ***rechtstreeks of middellijk de uiteindelijke*** begunstigde is van ten minste ***10%*** van het vermogen van een stichting***,*** een trust ***of een soortgelijke juridische constructie, of die invloed uitoefent over een vergelijkbaar deel van het vermogen van een stichting, een trust of een soortgelijke juridische constructie die geen aan een officiële effectenbeurs genoteerde vennootschap is die***	b) de natuurlijke persoon die ***de rechtstreekse*** begunstigde is van ten minste ***25%*** van het vermogen van een stichting ***of*** een trust ***en wiens identiteit officieel bekend is gemaakt toen hij toetrad tot de*** juridische constructie;

onderworpen is aan openbaarmakingsvereisten die in overeenstemming zijn met de Gemeenschapswetgeving, of aan gelijkwaardige internationale normen;

Motivering

De drempel van 10% is niet adequaat en evenmin in de praktijk hanteerbaar. Deze drempel moet worden opgetrokken tot 25%. Verder hebben instellingen en personen die onder deze richtlijn vallen geen toegang tot openbare registers om achter de identiteit te komen, en de identiteit van aandeelhouders in niet-genoteerde vennootschappen en andere juridische constructies te verifiëren. Daarom moet bij de identificatie- en verificatie-eisen ten aanzien van de uiteindelijk begunstigde de eis worden gesteld dat deze toegankelijk zijn via openbare informatiebronnen (b.v. een register of publicatieblad).

Amendement 20
Artikel 3, punt 10

10) "publieke of politieke personen": natuurlijke personen die een prominente publieke functie bekleden of hebben bekleed en wier omvangrijke of complexe financiële of zakelijke transacties een hoger witwasrisico met zich mee kunnen brengen, en naaste familieleden of relaties van deze personen;	10) "publieke of politieke personen": natuurlijke personen die een prominente publieke functie bekleden of hebben bekleed en wier omvangrijke of complexe financiële of zakelijke transacties ***situaties met*** een hoger ***reputatie- en*** witwasrisico met zich mee kunnen brengen, en ***personen die zijn geïdentificeerd als*** naaste familieleden of relaties van deze personen;

Amendement 21
Artikel 3, punt 11

11) "zakelijke relatie": een zakelijke, professionele of commerciële relatie waarvan op het tijdstip dat de overeenkomst wordt opgesteld, wordt aangenomen dat zij enige tijd zal duren;	11) "zakelijke relatie": een zakelijke, professionele of commerciële relatie ***die nauw verband houdt met de desbetreffende activiteit die wordt ontplooid door de instelling of persoon waarop deze richtlijn van toepassing is, en*** waarvan op het tijdstip dat de overeenkomst wordt opgesteld, wordt aangenomen dat zij enige tijd zal duren;

Motivering

De gegeven definitie is onduidelijk; de definitie moet bepalen dat alleen die "zakelijke relaties" zijn betroffen die verband houden met de typische activiteit die de entiteiten die geacht worden de verplichtingen van de richtlijn na te komen ontplooien.

Amendement 22
Artikel 3, punt 12 bis (nieuw)

	12 bis) "onafhankelijke beoefenaar van

een juridisch beroep": beoefenaar van een wettelijk erkend beroep bestaande in juridische adviesverlening die onderworpen is aan het toezicht van een zichzelf regulerend onafhankelijk orgaan met disciplinaire bevoegdheden.

Motivering

De vermelding van onafhankelijke leden van wettelijk erkende en gecontroleerde beroepsgroepen in overweging 13 moet worden overgenomen in het dictum van de richtlijn.

Amendement 23
Artikel 3, alinea 1 bis (nieuw)

Op grond van geen enkele bepaling van deze richtlijn is de identificatie of verificatie vereist van de hoedanigheid van uiteindelijk begunstigde ("de eigendom"), van onder meer:

(i) schuldbewijzen die zijn uitgegeven door een vennootschap of door een openbare autoriteit en die genoteerd zijn aan een gereglementeerde effectenbeurs, dan wel

(ii) aandelen die genoteerd zijn aan een gereglementeerde effectenbeurs;

door een persoon die de eigendom voor gezamenlijke rekening onder zich houdt namens een andere financiële instelling die optreedt als depositaris.

Motivering

De meeste emissies van bedrijfsschulden die worden beheerd door in de EU gevestigde instellingen geschieden in de vorm van een trust. Zij zijn derhalve toevallig in de richtlijn terechtgekomen vanwege de trustees. Dit was echter niet de bedoeling van de opstellers, aangezien het risico van witwassen op dit gebied reeds wordt geregeld in de verordening inzake financiële diensten die niet mag worden herhaald. Zonder dit amendement zou de richtlijn de werking van de obligatiemarkten in de EU sterk kunnen verstoren. .

Amendement 24
Artikel 3, alinea 1 ter (nieuw)

Op grond van geen enkele bepaling van deze richtlijn is de identificatie of verificatie vereist van de hoedanigheid van uiteindelijk begunstigde ("de eigendom"), van onder meer schuldbewijzen die zijn uitgegeven door een vennootschap of door een openbare autoriteit en die genoteerd

	zijn aan een gereglementeerde effectenbeurs, dan wel aandelen die genoteerd zijn aan een gereglementeerde effectenbeurs, door een persoon die door de uitgever van het schuldbewijs is aangesteld om als trustee van het schuldbewijs op te treden. Voor de toepassing van deze richtlijn wordt, wanneer een dergelijke persoon tot trustee wordt aangesteld, de cliënt in verband met de verschaffing van de relevante trustdiensten als de schuldbewijsuitgever beschouwd.

Motivering

De meeste emissies van bedrijfsschulden die worden beheerd door in de EU gevestigde instellingen geschieden in de vorm van een trust. Zij zijn derhalve toevallig in de richtlijn terechtgekomen vanwege de trustees. Dit was echter niet de bedoeling van de opstellers, aangezien het risico van witwassen op dit gebied reeds wordt geregeld in de verordening inzake financiële diensten die niet mag worden herhaald. Zonder dit amendement zou de richtlijn de werking van de obligatiemarkten in de EU sterk kunnen verstoren.

Amendement 25
Artikel 4

De lidstaten kunnen op het door deze richtlijn bestreken gebied strengere bepalingen aannemen of handhaven om het witwassen van geld te verhinderen.	***Schrappen***

Motivering

De voorgestelde nieuwe richtlijn zou veel verder gaan dan de bepalingen van de vorige antiwitwasrichtlijnen. Het is daarom niet noodzakelijk dat de lidstaten verdere bepalingen opleggen.

Amendement 26
Artikel 6, letter d)

d) wanneer wordt betwijfeld of de ***eerder verkregen*** cliëntidentificatiegegevens waarheidsgetrouw of adequaat zijn.	d) wanneer wordt betwijfeld of de ***bestaande*** cliëntidentificatiegegevens ***die verkregen zijn na inwerkingtreding van deze richtlijn*** waarheidsgetrouw of adequaat zijn.

Motivering

Zoals de redactie nu is, zou uit deze bepaling voortvloeien dat ook grote zorgvuldigheid moet worden betracht ten aanzien van de cliëntidentificatiegegevens die vóór de inwerkingtreding van de richtlijn bestonden. Dit zou betekenen dat alle bestaande gegevens zouden moeten worden gecontroleerd, wat een enorm moeilijke taak zou zijn en die de cliënten veel ongemak zou bezorgen. Dit is zeker niet de bedoeling van degenen die het voorstel hebben opgesteld.

Amendement 27
Artikel 7, lid 1, letter b)

b) ***in voorkomend geval,*** identificeren van de uiteindelijke begunstigde en nemen van redelijke maatregelen om de identiteit van de uiteindelijke begunstigde te verifiëren, zodat de betrokken instelling of persoon erop mag vertrouwen dat zij of hij weet wie de uiteindelijke begunstigde is, en, wanneer het rechtspersonen, trusts en soortgelijke juridische constructies betreft, nemen van redelijke maatregelen om inzicht te verwerven in de eigendoms- en zeggenschapsstructuur van de cliënt;	b) identificeren van de uiteindelijke begunstigde, ***voorzover in de praktijk uitvoerbaar op basis van onafhankelijke, betrouwbare en openbaar toegankelijke informatiebronnen, gegevens en documenten,*** en nemen van redelijke ***en op de verscheidenheid van risicosituaties gebaseerde*** maatregelen om de identiteit van de uiteindelijke begunstigde te verifiëren, zodat de betrokken instelling of persoon erop mag vertrouwen dat zij of hij weet wie de uiteindelijke begunstigde is, en, wanneer het rechtspersonen, trusts en soortgelijke juridische constructies betreft, nemen van ***op risico gebaseerde*** redelijke maatregelen om inzicht te verwerven in de eigendoms- en zeggenschapsstructuur van de cliënt; ***de "ken-uw-cliënt"-procedure wordt als bevredigend beschouwd als de vertegenwoordigingsbevoegdheid van de cliënt die naar behoren is bekleed met de formele vertegenwoordiging of de wettelijke vertegenwoordiging van natuurlijke personen, maatschappijen, instellingen of organisaties van welke aard ook, is vastgesteld;***

Motivering

De reikwijdte van de verplichting om de uiteindelijke begunstigde te identificeren en zijn identiteit te verifiëren moet worden verduidelijkt door te vermelden dat artikel 7, lid 1, letter b) een beperking van deze verplichting moet bevatten binnen de grenzen die worden voorzien en mogelijk gemaakt door de diverse nationale regelingen. In veel gevallen, bijvoorbeeld als de noodzakelijke informatie niet te vinden is in openbare lijsten of registers, is het voor banken en financiële tussenpersonen immers niet mogelijk om de identiteit van dergelijke personen en de werkelijke eigendomsstructuur van de rechtspersoon vast te stellen.

Amendement 28
Artikel 8, leden 1, 1 bis (nieuw) en 1 ter (nieuw)

1. De lidstaten schrijven voor dat de ***onder deze richtlijn vallende instellingen en personen "ken-uw-cliënt"-procedures toepassen vóór of tijdens het aangaan van*** een zakelijke relatie of ***het uitvoeren van*** een transactie ***voor een incidentele cliënt***.	1. De lidstaten schrijven voor dat de ***verificatie van de identiteit van de cliënt en de uiteindelijke begunstigde plaatsvindt voordat*** een zakelijke relatie ***wordt aangegaan*** of een transactie ***wordt uitgevoerd***.
	1 bis. In afwijking van lid 1 kunnen de lidstaten toestaan dat de verificatie van de identiteit van de cliënt en van de uiteindelijke begunstigde wordt afgerond gedurende het aangaan van een zakelijke relatie als dit noodzakelijk is om te voorkomen dat het normale verloop van de zaken wordt verstoord en wanneer er een gering risico bestaat op het witwassen van geld of financiering van terrorisme. In dergelijke situaties moeten deze procedures worden afgerond zodra dit na het oorspronkelijke contact praktisch haalbaar is.
	1 ter. In afwijking van de leden 1 en 1 bis kunnen de lidstaten ten aanzien van
	(i) de levensverzekeringssector toestaan dat de verificatie van de identiteit van de begunstigde op grond van de polis plaatsvindt nadat de zakelijke relatie tot stand is gekomen. In alle dergelijke gevallen dient verificatie plaats te vinden op of voor het tijdstip van uitbetaling dan wel op of voor het tijdstip waarop de begunstigde op grond van de polis voornemens is verworven rechten uit te oefenen;
	(ii) trusts die in een lidstaat worden ingesteld,
	a) op voorwaarde dat de trustees en de insteller van de trust op de datum van oprichting van een trust woonachtig zijn in een lidstaat en
	b) op voorwaarde dat de trustees in een lidstaat woonachtig blijven,
	toestaan dat de verificatie van de identiteit van de begunstigden van de trust plaatsvindt nadat de zakelijke relatie is

aangegaan. In alle dergelijke gevallen behoeft de verificatie door de trustees alleen plaats te vinden op of voor het tijdstip van uitkering aan die begunstigde en de lidstaten kunnen de noodzaak van identificatie en verificatie van de derde partij laten vervallen met een op risico gebaseerde benadering.

Motivering

In dit amendement worden de nuttige verduidelijkingen over levensverzekering uit de tekst van de Raad overgenomen en wordt aan trusts dezelfde behandeling gegeven. Het betekent dat controle op witwassen alleen moet worden uitgevoerd wanneer er daadwerkelijk geld door de trust aan een begunstigde wordt uitbetaald. Door de tekst op deze wijze te veranderen, wordt de verantwoordelijkheid op de trustee (beheerder van de trust) geconcentreerd op het juiste moment en hoeft er geen sprake te zijn van controle op de derde partij als het gaat om trusts die in de EU zijn gevestigd. Bovendien kan het in sommige situaties zo zijn dat toekomstige begunstigden er niet van op de hoogte mogen zijn dat zij begunstigd zullen worden (de trust kan de uitkering aan de begunstigde verbinden aan een bepaalde datum of een bepaalde gebeurtenis). Het zou de bedoeling van iemand die een trust instelt ondermijnen als hij de identiteit van de begunstigden aan het begin van de zakelijke relatie zou verifiëren, omdat zij aldus op de hoogte van het bestaan van een trust zouden worden gebracht.

Amendement 29
Artikel 8, lid 2

2. De lidstaten schrijven voor dat wanneer de betrokken instelling of persoon niet bij machte is aan artikel 7, lid 1, onder a), b) en c), te voldoen, zij of hij de rekening niet mag openen***,*** geen zakelijke relatie ***mag aangaan of de*** transactie ***niet mag uitvoeren,*** dan wel ***de*** zakelijke relatie moet beëindigen, en moet overwegen overeenkomstig artikel 19 een melding in verband met de cliënt bij de financiële inlichtingeneenheid in te dienen.	2. De lidstaten schrijven voor dat wanneer de betrokken instelling of persoon niet bij machte is aan artikel 7, lid 1, onder a), b) en c), te voldoen, zij of hij de rekening ***alleen*** mag openen ***als er voldoende veiligheidsmaatregelen aanwezig zijn om ervoor te zorgen dat er geen financiële transacties namens de cliënt worden verricht totdat definitief duidelijkheid op basis van volledige eerbiediging van de bovengenoemde bepalingen is verkregen; in het geval dat volhard wordt in niet-eerbiediging van de bovengenoemde bepalingen gaat de betrokken instelling of persoon*** geen zakelijke relatie ***aan, voert evenmin enige*** transactie ***uit*** dan wel ***maakt een einde aan enige bestaande*** zakelijke relatie en overweegt overeenkomstig artikel 19 een melding in verband met de cliënt bij de financiële inlichtingeneenheid in te dienen. ***Voor beroepen waar een wettelijke verplichting geldt tot verrichting van de transactie zolang nog geen sprake is van klaarblijkelijke wetsovertreding, geldt een***

vrijstelling van deze weigeringsplicht.

Motivering

Kredietinstellingen moeten niet worden gedwongen een zakelijke relatie te beëindigen dan wel van een zakelijke relatie af te zien als ze tijdelijk niet kunnen voldoen aan alle "ken-uw-cliënt"-procedures - mits zij in staat zullen zijn na een redelijke periode wel aan deze vereisten te voldoen. Het verbod moet alleen gelden in gevallen waarin kredietinstellingen werkelijk niet in staat zijn aan de "ken-uw-cliënt"-procedures te voldoen. Deze situatie is met name problematisch als de wetgever van de EU de definitie van het begrip "uiteindelijke begunstigde" van het huidige voorstel bevestigt, aangezien kredietinstellingen de benodigde informatie niet van bedrijven of publieke registers kunnen verkrijgen. De combinatie van deze twee bepalingen zou ernstige nadelige gevolgen voor de financiering van bedrijven (met name het MKB) en negatieve gevolgen voor de economie kunnen hebben. Bovendien zou deze bepaling tot een ernstige uitholling van de belangstelling van wetshandhavings- en vervolgingsautoriteiten kunnen leiden om de zakelijke activiteiten van personen die verdacht worden van betrokkenheid bij misdaden of terroristische activiteiten in de gaten te houden en zou aldus de pogingen van de autoriteiten om dergelijke gevallen in het oog te houden, frustreren.

Amendement 30
Artikel 8, lid 3

3. De lidstaten schrijven voor dat de onder deze richtlijn vallende instellingen en personen de “ken-uw-cliënt”-procedures niet alleen op alle nieuwe cliënten moeten toepassen, maar te gepasten tijde ook op bestaande cliënten naar gelang van de risicogevoeligheid van deze cliënten.	3. De lidstaten schrijven voor dat de onder deze richtlijn vallende instellingen en personen de “ken-uw-cliënt”-procedures niet alleen op alle nieuwe cliënten moeten toepassen, maar te gepasten tijde ook op bestaande cliënten ***wier gegevens zijn verkregen na inwerkingtreding van deze richtlijn*** naar gelang van de risicogevoeligheid van deze cliënten.

Motivering

Zoals de redactie nu is, zou uit deze bepaling voortvloeien dat ook grote zorgvuldigheid moet worden betracht ten aanzien van de cliëntidentificatiegegevens van vóór inwerkingtreding van de richtlijn. Dit zou betekenen dat alle bestaande gegevens zouden moeten worden gecontroleerd, wat een enorm moeilijke taak zou zijn en die de cliënten veel ongemak zou bezorgen. Dit is zeker niet de bedoeling van degenen die het voorstel hebben opgesteld.

Amendement 31
Artikel 10, lid 1, letter a)

a) kredietinstellingen en financiële instellingen uit de lidstaten, of uit derde landen mits deze instellingen onderworpen zijn aan antiwitwasverplichtingen die stroken met de internationale normen en er toezicht wordt uitgeoefend op de naleving van deze verplichtingen;	a) kredietinstellingen en financiële instellingen ***en onafhankelijke beoefenaren van juridische beroepen*** uit de lidstaten, of uit derde landen mits deze instellingen onderworpen zijn aan antiwitwasverplichtingen die stroken met de internationale normen en er toezicht wordt uitgeoefend op de naleving van deze

verplichtingen;

Motivering

Dit amendement brengt beoefenaren van juridische beroepen in een gelijke positie met kredietinstellingen en financiële instellingen, omdat zij anders zouden worden gediscrimineerd. Er is absoluut geen reden waarom een advocaat niet zou mogen vertrouwen op de redelijke zorgvuldigheid van een andere juridische beroepsbeoefenaar in een derde land die zich aan internationale normen houdt.

Amendement 32
Artikel 10, lid 3, letter c bis) (nieuw)

c bis) financiering van verzekeringspremies;

Motivering

Bij de financiering van verzekeringspremies bestaat een zeer laag witwasrisico. Veel verzekeraars willen dat de premies voor auto-, huis- en zakenverzekeringen volledig aan het begin van de verzekeringsperiode worden betaald. Leningbedrijven zijn bereid het volledige bedrag van de premie als voorschot te verstrekken aan de verzekeringsmakelaar of verzekeraar en de betrokken personen of bedrijven betalen de lening in termijnen terug. Mocht de verzekering worden afgezegd en daarmee ook de lening, dan wordt bij een eventuele terugbetaling van verschuldigde premie het geld aan het leningbedrijf overgemaakt en niet aan de persoon of bedrijf dat verzekeringnemer is. De lening die gekoppeld is aan de premie moet voor de uitzondering in aanmerking komen aangezien het risico van het witwassen van geld hier zeer gering is.

Amendement 33
Artikel 11, lid 1, alinea 2, letter a)

a) maatregelen om te waarborgen dat de identiteit van de cliënt aan de hand van aanvullende ***bewijsstukken*** wordt gestaafd;	a) maatregelen om te waarborgen dat de identiteit van de cliënt aan de hand van aanvullende ***documenten, gegevens of informatie*** wordt gestaafd;

Motivering

Als alle transacties waarbij geen sprake is van persoonlijk contact als transacties met een hoog risico worden beschouwd, wordt geen rekening gehouden met de risicoprofielen van individuele producten en wordt ingegaan tegen het doel van de richtlijn een meer op risico gebaseerde benadering te kiezen. Firma's die geld uitlenen, moeten over de mogelijkheid blijven beschikken de identiteit langs elektronische weg te verifiëren. Als om aanvullende bewijsstukken wordt gevraagd, zou de administratieve last aanzienlijk worden uitgebreid en zouden er extra veiligheidsrisico's ontstaan (als documenten via onbetrouwbare postsystemen worden verstuurd). Veel leningverstrekkers hebben grote investeringen gedaan in de ontwikkeling van elektronische verificatiesystemen. Als afstand wordt genomen van elektronische controleprocessen ten gunste van handmatige controles, dan zullen de cliënten aan veel onnodig ongemak worden blootgesteld.

Amendement 34
Artikel 11, lid 1, alinea 2, letter b)

b) aanvullende maatregelen om de overgelegde documenten te verifiëren of voor conform te waarmerken, dan wel verlangen van een tot bevestiging strekkende verklaring van een onder deze richtlijn vallende instelling;	b) aanvullende maatregelen om de overgelegde documenten te verifiëren of voor conform te waarmerken, dan wel verlangen van een tot bevestiging strekkende verklaring van een onder deze richtlijn vallende instelling ***of persoon***;

Motivering

Er is geen reden waarom alleen instellingen bevestigende verklaringen zouden mogen afgeven en personen niet.

Amendement 35
Artikel 11, lid 1, alinea 4, letter a)

a) over adequate ***risicobeheersingssystemen*** beschikken om uit te maken of een cliënt een publieke of politieke persoon is;	a) over adequate ***op risico gebaseerde procedures*** beschikken om uit te maken of een cliënt een publieke of politieke persoon is;

Motivering

De uitdrukking "risicobeheersingssystemen" is te vaag en biedt geen praktisch gereedschap om nadrukkelijker "ken-uw-cliënt"-procedures toe te passen op publieke of politieke personen. De instellingen en personen die onder deze richtlijn vallen, moeten geschikte procedures of beleidsvormen hanteren om vast te stellen of het bij de cliënt om een publieke of politieke persoon gaat. Op basis van deze procedures en beleidsvormen moeten die instellingen en personen indien noodzakelijk een passend IT-management installeren. In alle gevallen is de term "risicobeheersingssystemen" niet passend.

Amendement 36
Artikel 11, lid 2

2. De lidstaten verbieden kredietinstellingen een correspondentbankrelatie aan te gaan of te continueren met een shell bank ***of een correspondentbank die shell banken toestaat van haar rekeningen gebruik te maken***.	2. De lidstaten verbieden kredietinstellingen een correspondentbankrelatie aan te gaan of te continueren met een shell bank.

Motivering

In de praktijk zal het verbod voor kredietinstellingen een correspondentbankrelatie aan te gaan of te continueren met een correspondentbank die shell banken toestaat van haar rekeningen gebruik te maken (d.w.z. indirecte relaties met shell banken) niet werken omdat banken niet over middelen beschikken om na te gaan of hun correspondentbanken relaties hebben met shell banken. De verplichting om "de cliënt van de cliënt" te kennen zal in het algemeen in de praktijk niet werken ongeacht het feit of de cliënt een andere kredietinstelling, rechtspersoon of natuurlijke persoon is. Deze onpraktische bepaling zou alleen maar tot bureaucratie en extra

werk leiden, bijvoorbeeld het opsturen en archiveren van vragenformulieren, zonder dat verificatie daarvan mogelijk is.

Amendement 37
Artikel 12, alinea 1

De lidstaten kunnen onder deze richtlijn vallende instellingen en personen toestaan op derden een beroep te doen om de in artikel 7, lid 1, onder a), b) en c), neergelegde verplichtingen te vervullen.	De lidstaten kunnen onder deze richtlijn vallende instellingen en personen toestaan op ***eveneens onder deze richtlijn vallende*** derden een beroep te doen om de in artikel 7, lid 1, onder a), b) en c), neergelegde verplichtingen te vervullen.

Motivering

Dit amendement beoogt enkele echte voordelen te trekken uit de mogelijkheid van naleving door derden; in het voorstel zoals dat nu luidt, zouden degenen die onder de richtlijn vallen duidelijk voor dubbele naleving moeten zorgen om zichzelf te beschermen tegen aansprakelijkheid, waarmee elk voordeel van dit systeem teniet wordt gedaan.

Amendement 38
Artikel 12, alinea 2

De uiteindelijke verantwoordelijkheid blijft ***evenwel*** berusten ***bij de onder deze richtlijn vallende instelling of persoon die op een derde een beroep doet***.	De uiteindelijke verantwoordelijkheid blijft ***in zulke gevallen bij de derde*** berusten.

Motivering

De richtlijn staat toe dat degenen die onder de richtlijn vallen op derden kunnen vertrouwen voor het uitvoeren van de "ken uw klant"-controles van artikel 12. Tevens blijft echter de uiteindelijke verantwoordelijkheid voor de controles berusten bij de instelling of persoon die onder de richtlijn valt. Hoewel deze bepaling ervoor kan zorgen dat derden eerder bereid zullen zijn informatie door te geven, zorgt het niet voor een vermindering van de aanzienlijke last die op de betrokken instellingen of personen wordt gelegd. Als zij zich met de uiteindelijke verantwoordelijkheid zien geconfronteerd, bestaat er voor hen geen stimulans om te vertrouwen op de informatie van de indiener zonder deze nog eens te controleren, wat in de praktijk betekent dat identificatiecontroles toch al dubbel worden uitgevoerd.

Amendement 39
Artikel 12 bis (nieuw)

	Artikel 12 bis
	In ieder geval erkent en aanvaardt iedere lidstaat de nationale wetgeving van iedere andere lidstaat als gevolg van de uitvoering van deze richtlijn als volledig strokend met zijn nationale wetgeving. Derhalve zijn instellingen en personen die in een bepaalde lidstaat onder deze richtlijn vallen

	verplicht cliëntenidentificatieprocedures te accepteren die door hen in of via hun bijkantoren, dochterondernemingen en filialen in een andere lidstaat worden uitgevoerd overeenkomstig de nationale wetgeving van die andere lidstaat die uit de omzetting van deze richtlijn voortvloeit.

Motivering

Er is thans geen sprake van consequentie ten aanzien van de wijze waarop iedere lidstaat uitvoering geeft aan de tweede antiwitwasrichtlijn (de lidstaten hebben verschillende voorschriften ten aanzien van de documenten die in verband met cliëntenidentificatie moeten worden voorgelegd). Hierdoor ontstaan extra kosten voor klanten en gereglementeerde ondernemingen en wordt het zakendoen in de EU op praktisch niveau gehinderd en wordt aan de ene staat een oneerlijk voordeel gegeven ten koste van een andere, afhankelijk van de vraag hoezeer de eisen van elkaar verschillen.

Amendement 40
Artikel 14, alinea 2

Adequate kopieën van identificatie- ***en*** verificatiegegevens en andere relevante documentatie over de identiteit van de cliënt of de uiteindelijke begunstigde worden door de betrokken derde onmiddellijk doorgestuurd naar de instelling of persoon naar wie de cliënt wordt doorverwezen, indien deze instelling of persoon daarom verzoekt.	Adequate kopieën van identificatie- ***of*** verificatiegegevens en andere relevante documentatie over de identiteit van de cliënt of de uiteindelijke begunstigde worden door de betrokken derde onmiddellijk doorgestuurd naar de instelling of persoon naar wie de cliënt wordt doorverwezen, indien deze instelling of persoon daarom verzoekt***, met dien verstande dat dit en het voorgaande lid voor onafhankelijke beoefenaars van juridische beroepen alleen geldt wanneer hun cliënt daarin heeft toegestemd***.

Motivering

Het zou inbreuk maken op de professionele verhouding cliënt/advocaat wanneer beoefenaren van juridische beroepen informatie zouden doorgeven zonder de toestemming van de cliënt.

Amendement 41
Artikel 21, alinea 3 bis (nieuw)

	Voor beroepen waar een wettelijke verplichting geldt tot verrichting van de betrokken transactie zolang nog geen sprake is van klaarblijkelijke wetsovertreding, geldt een vrijstelling van deze weigeringsplicht.

Motivering

Het is onaanvaardbaar dat beroepsbeoefenaars die een vermoeden van witwasactiviteiten hebben zich moeten onthouden van het uitvoeren van transacties (artikel 21) als de financiële inlichtingeneenheid dat bepaalt.

De wetgever kan ten aanzien van particuliere onderhandelingen alleen een heldere, eenduidige en niet-discretionaire afbakening geven van de mogelijkheid een professionele dienstverrichting te weigeren en zo het recht van individuen om gebruik te maken van hun constitutionele economische vrijheden beschermen.

Dit betekent dat een verrichting alleen geweigerd kan worden als sprake is van duidelijke strijdigheid met de wet (een vermoeden is niet genoeg) en er geen wettelijke mogelijkheid tot tijdelijke opschorting bestaat.

Amendement 42
Artikel 25, alinea 1

De onder deze richtlijn vallende instellingen en personen alsmede de leiding en de werknemers daarvan mogen aan de betrokken cliënt of aan derde personen niet mededelen dat overeenkomstig de artikelen 19, 20 en 21 inlichtingen zijn verstrekt aan de financiële inlichtingeneenheid of dat een onderzoek naar het witwassen van geld wordt of kan worden uitgevoerd.	De onder deze richtlijn vallende instellingen en personen alsmede de leiding en de werknemers daarvan***, voorzover niet zijnde onafhankelijke beoefenaars van juridische beroepen die juridisch advies geven aan een cliënt of aan enige persoon in verband met of met het oog op juridische procedures,*** mogen aan de betrokken cliënt of aan derde personen niet mededelen dat overeenkomstig de artikelen 19, 20 en 21 inlichtingen zijn verstrekt aan de financiële inlichtingeneenheid of dat een onderzoek naar het witwassen van geld wordt of kan worden uitgevoerd.

Motivering

Het recht om hun cliënt op de hoogte te stellen moet voor beoefenaren van juridische beroepen behouden blijven als erkenning van hun specifieke plicht tegenover hun cliënten.

Amendement 43
Artikel 25, alinea 1 bis (nieuw)

	De niet-openbaarmakingsverplichting geldt niet wanneer een persoon of instelling die onder deze richtlijn valt op grond van de nationale wetgeving specifieke verplichtingen tot openbaarmaking heeft.

Amendement 44
Artikel 29, alinea 2 bis (nieuw)

	De lidstaten zorgen ervoor dat een geconsolideerde samenvatting van deze

statistische verslagen wordt gepubliceerd.

Motivering

De statistieken over het aantal onderzoeken, vervolgingen en veroordeling naar aanleiding van gemelde verdachte activiteiten moeten worden verbeterd. In dit verband moeten de statistische gegevens niet alleen betrekking hebben op het aantal berichten over verdachte transacties, maar ook over wat naar aanleiding van deze berichten is ondernomen, het aantal onderzochte gevallen, het aantal vervolgde personen en het aantal personen dat werd veroordeeld.

Amendement 45
Artikel 37, lid 1, inleidende formule

1. Teneinde rekening te houden met de technische ontwikkelingen op het gebied van de bestrijding van het witwassen van geld en een eenvormige toepassing van deze richtlijn te garanderen, stelt de Commissie volgens de procedure van artikel 38, lid 2, de volgende uitvoeringsmaatregelen vast:	1. Teneinde rekening te houden met de technische ontwikkelingen op het gebied van de bestrijding van het witwassen van geld ***alsmede terrorismefinanciering*** en een eenvormige toepassing van deze richtlijn te garanderen, stelt de Commissie volgens de procedure van artikel 38, lid 2, de volgende uitvoeringsmaatregelen vast:

Motivering

Dit amendement is een uitvloeisel van het feit dat de financiering van terrorisme als op zichzelf staand strafbaar feit naast de definitie van het witwassen van geld wordt geplaatst (zie amendement op artikel 1, lid 1 en artikel 1, lid 3 (nieuw)).

Amendement 46
Artikel 37, lid 1, letter a)

a) verduidelijking van de technische aspecten van de definities vervat in artikel 1, ***lid 2***, artikel 3, punt 2), onder a) en d), en artikel 3, punten 5), 8), 9), 10), 11) en 12);	a) verduidelijking van de technische aspecten van de definities vervat in artikel 1, ***leden 2 en 2 bis***, artikel 3, punt 2), onder a) en d), en artikel 3, punten 5), 8), 9), 10), 11) en 12);

Motivering

Dit amendement is een uitvloeisel van het feit dat de financiering van terrorisme als op zichzelf staand strafbaar feit naast de definitie van het witwassen van geld wordt geplaatst (zie amendement op artikel 1, lid 1 en artikel 1, lid 3 (nieuw)).

Amendement 47
Artikel 38, lid 1

1. De Commissie wordt bijgestaan door een Comité voor de voorkoming van het witwassen van geld, hierna "het Comité" te noemen.	1. De Commissie wordt bijgestaan door een Comité voor de voorkoming van het witwassen van geld, hierna "het Comité" te noemen***, welk Comité samen met de Commissie jaarlijks aan het Europees***

	Parlement en aan de Raad verslag zal uitbrengen over zijn activiteiten en beraadslagingen.

Motivering

De kwesties waarmee dit Comité zich bezighoudt zijn niet alleen van technische aard, maar ook inhoudelijk van belang voor het algemeen functioneren van de richtlijn. Daarom is enig democratisch toezicht nodig.

Amendement 48
Artikel 39

De Commissie stelt uiterlijk drie jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn, en vervolgens ten minste om de drie jaar, een verslag over de toepassing van deze richtlijn op en legt dat verslag voor aan het Europese Parlement en de Raad.	De Commissie stelt uiterlijk drie jaar na de inwerkingtreding van deze richtlijn, en vervolgens ten minste om de drie jaar, een verslag over de toepassing van deze richtlijn op en legt dat verslag voor aan het Europese Parlement en de Raad. ***Dit verslag behandelt in het bijzonder de aspecten die op grond van artikel 2 van Richtlijn 2001/97/EG geëvalueerd moeten worden.***

Motivering

Dient om ervoor te zorgen dat de in de tweede richtlijn (2001/97/EG) genoemde herziening in het kader van de derde richtlijn haar beslag krijgt.

PROCEDURE

Titel	Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld, met inbegrip van terrorismefinanciering
Document- en procedurenummers	COM(2004)0448 – C6-0143/2004 – 2004/0137(COD)
Commissie ten principale	LIBE
Medeadviserende commissie Datum bekendmaking	JURI 27.10.2004
Nauwere samenwerking	nee
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Diana Wallis 22.11.2004
Behandeling in de Commissie	20.1.2005 2.2.2005 7.3.2005
Datum goedkeuring amendementen	7.3.2005
Uitslag eindstemming	voor: 13 tegen: 5 onthoudingen: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Maria Berger, Bert Doorn, Monica Frassoni, Giuseppe Gargani, Klaus-Heiner Lehne, Marcin Libicki, Alain Lipietz, Antonio López-Istúriz White, Viktória Mohácsi, Aloyzas Sakalas, Francesco Enrico Speroni, Daniel Stroz, Theresa Villiers, Diana Wallis, Nicola Zingaretti, Jaroslav Zvěřina
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Alexander Nuno Alvaro, Jean-Paul Gauzès, Luis de Grandes Pascual, Adeline Hazan, Barbara Kudrycka, Kurt Lechner, Evelin Lichtenberger, Arlene McCarthy, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, József Szájer
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 178, lid 2)	Harald Ettl